

tudíž, má-li vyloučiti zlý úmysl, býti příčinou, z níž vůle pachatelova brala se směrem objektivně zločinným, takže by se bez něho tato vůle nebyla rozhodla ke skutku, o jehož zlomyslnost jde. Nestačí tudíž pouhá nejistota pachatelova, pouhé pochybnosti pachatelovy o skutečnosti, pro dotčený zákonný znak závažné, nebyl-li by pachatel od úmyslu, směřujícího ke skutku objektivně zločinnému, upustil ani při správné představě o oné skutečnosti. Pokud jde o hodnotu věci, je zlý úmysl pachatelův, k této hodnotě se vztahující, vyloučen z důvodu §u 2 písm. e) tr. zák. nikoliv již tím, že pachatel neznal pravé ceny věci, ani tím, že byl v pochybnostech o tom, zda jest cena věci vyšší neb nižší, než jaká rozlišuje zločin od přestupku, ani pouhým předpokladem jeho, že cena jest nižší než tato hranice, nýbrž toliko tím, že pachatel měl omylem za to, že cena je nižší než ona hranice, a znalost pravé ceny byla by ho zdržela od provádění protizákonného skutku, k němuž úmysl jeho směřoval. Tyto předpoklady nebyly stěžovatelem před nalézacím soudem, ba nejsou ani stížností tvrzeny a nejsou napadeným rozsudkem zjištěny. Stěžovatel hájil se pouze tím, že ceny magnetu neznal a že jej oceňoval na 30 až 40 Kč. Tvrzena byla takto pouhá nejistota o ceně, nebylo tvrzeno, že stěžovatel nebyl by magnet odcizil, znaje pravou jeho cenu vyšší. A rozhodovací důvody první stolice prohlašují — uváživše tuto obhajobu — že mohl každý laik a tím spíše mohl a musel obžalovaný jako kovář (třebaže jen venkovský) poznati, že nejde o nepotřebné, staré železo, nýbrž o předmět ceny vyšší. Byla tudíž i dle přesvědčení prvního soudu zde jen nejistota stěžovatelova o pravé ceně magnetu, byly zde jakési pochybnosti o tom, zda je cena jeho vyšší či menší, byl zde snad i jakýsi předpoklad stěžovatelův, že cena je nižší než 50 Kč, ale nebylo zde určité rozhodnutí, omeziti krádež na hodnotu nižší 50 Kč, pokud se týče 200 Kč, nebyl zde takový směr vůle, že znalost pravé ceny byla by stěžovatele zdržela od zamýšlené krádeže určité věci. Nebyl zde omyl, pro který nemohl stěžovatel poznati případnou zločinnost zamýšlené krádeže a bez něhož by se vůle stěžovatelova nebyla rozhodla ke krádeži, již pak provedl. Rozhodl-li se pachatel bez takového omylu ke krádeži magnetu, vztahoval se jeho úmysl, třebaže určitě neznal a jasně sobě neuvědomil pravé, 200 Kč převyšující ceny, k hodnotě, jakou magnet skutečně měl, a stěžovatel pojal — nejsa stížen omylem rázu v §u 2 písm. e) tr. zák. předpokládaného — tuto pravou cenu ukradené věci alespoň in eventum ve svůj úmysl.

Čís. 1585.

Ke zločinu podle §u 85 písm. a) tr. zák. vyžaduje se v subjektivním směru jednání úmyslné, spojené s vědomím jeho protiprávnosti.

Jde o omyl ve smyslu §u 2 písm. e) tr. zák., předpokládal-li pachatel nesprávně, že jest oprávněn s poškozenou věcí nakládati jako se svou.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1924, Kr I 738/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 6. října 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zlomyslného poškození cizího majetku podle §u 85 písm. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu osudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Ze spisů vychází a nalézací soud bere za prokázáno, že obžalovaný bydlel v domě Antonína J-a v M. po čtyři roky a že při nastěhování se dal si v najatých místnostech zříditi kamna z materiálu cukrovaru m-ckého, kde byl tehdy zaměstnán a dal si byt vymalovati na svůj náklad a natřítí okna a dvěře. Když se stěhoval z bytu, žádal na J-ovi, aby mu něco na vynaložený náklad nahradil; když J. to odepřel, rozebral kamna, tátky a troubu si odnesl, zdi pak nějakým ostrým nástrojem poškrabal, inkoustem a vápnem postříkal a sazemi pomazal. Nalézací soud zjišťuje konečně, že škoda J-ovi jednáním obžalovaného způsobená činí asi 250 Kč. Dle tvrzení obžalovaného sloužil byt dříve za skladiště a je ho nyní, jak J. udal při hlavním přelíčení, za skladiště užíváno. Nalézací soud shledal v jednání obžalovaného zločin zlomyslného poškození cizího majetku podle §u 85 a) tr. zák. V objektivním ohledu zaujal stanovisko, že věci staly se příslušenstvím domu a tudíž vlastnictvím J-a. Lze stranou ponechati rozbor otázky, zda, pokud jde o vymalování bytu, může býti řeč o příslušenství v pravém smyslu zákona (§§y 294. 297 obč. zák.); tolik jest však jisto, že jde o něco, co s domem (s jeho součástmi) dostalo se do takového faktického spojení, že od nich odloučeno býti nemůže a že tudíž přešlo do vlastnictví majitele domu. Co se tkne kamen, nezjišťuje rozsudek, že si obžalovaný vyhradil zpětvzetí materiálu k jich zřízení poskytnutého. Věci ty byly proto vůči obžalovanému věcmi cizími, jsouce vlastnictvím pronájemce J-a, a dlužno v důsledku toho poškození, jež obžalovaný na nich předsevzal, uznati za způsobilé založiti v objektivním směru skutkovou podstatu činu, z něhož jest viněn.

Po subjektivní stránce vyžaduje se ke zločinu podle §u 85 písm. a) tr. zák. jednání úmyslné, spojené s vědomím jeho protiprávnosti. Byl-li pachatel mylného předpokladu, že je oprávněn s věcí jako se svou nakládati, byl by na jeho straně omyl, pro který by nebylo lze spatřovati v jeho skutku zločin (§ 2 písm. e). Obžalovaný hájil se tím, že, když pronájemce odmítl jeho nárok na náhradu vynaložených nákladů, pokládal se za oprávněna uvéstí byt do předešlého stavu, že byl toho domnění, že, když si nechal byt vymalovati, může v něm dělati, co mu libo. Touto obhajobou uplatňoval obžalovaný, že byl toho náhledu, že s věcmi, jež dal svým nákladem zříditi, může dle libovůle nakládati, kterážto obhajoba, předpokládajíc její pravdivost, byla by s to, vyloučiti vědomí obžalovaného o protiprávnosti jeho jednání. Šlo by tu o nesprávné pojetí nikoli trestních (§ 3 tr. ř.), nýbrž civilněprávních předpisů, tedy o omyl takového druhu, jenž ve svých účincích rovná se omylu o rozhodných skutečnostech ve smyslu §u 2 písm. e) tr. zák.

Nalézací soud poukazuje sice na tuto obhajobu obžalovaného, odbývá ji však úvahou, že věci staly se příslušenstvím domu, tedy vlastnictvím J-ovým a že obžalovaný nesměl s nimi disponovati, kterážto úvaha dotýká se však pouze objektivní stránky věci a nelze v ní proto spatřovati odpověď na onu obhajobu, popírající subjektivní zavinění. Soud praví sice hned na to: »Poněvadž obžalovaný jednal úmyslně, by se J-ovi pomstil a způsobil škodu, zakládá jednání . . .,« leč ani z této stati nelze s naprostou jistotou usuzovati, zda v ní dochází vyřízení uplatňovaná obrana a je proto výrok soudu ve směru tomto aspoň nejasným. Ona obrana týká se okolnosti pro rozhodnutí závažné a bylo proto povinností soudu, by obranou tou se náležitě (§ 258 tr. ř.) obíral, své úvahy v rozsudku uvedl (§ 270 čís. 5 tr. ř.) a při zkoumání položil si zejména otázku, zda není dle zjištěného stavu věci na místě rozlišovati na jedné straně mezi zřízením kamen, na druhé pak mezi vymalováním bytu. Zmateční stížnost vytýká v naznačeném směru vadnost rozsudku, označujíc jej, pokud jde o řešení otázky subjektivního zavinění, nejasným, neúplným po případě neodůvodněným (čís. 5 Šu 281 tr. ř.). I bylo proto důvodné stížnosti vyhověti, rozsudek zrušiti a věc odkázati na soud první stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 1586.

Vědomí pachatele o tom, že z jeho činu může vzejíti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí není objektivním předpokladem skutkové podstaty zločinu Šu 85 písm. b) tr. zák., nýbrž jde tu o jednu ze složek subjektivní stránky této skutkové podstaty.

Ke skutkové podstatě přestupku Šu 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin veškeré o b j e k t i v n í znaky určitého zločinu.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1924, Kr II 368/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 15. března 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem Šu 523 tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 5, 9 a) Šu 281 tr. ř., zmateční stížnost namítá, že nalézací soud skutkovou podstatu zločinu podle Šu 85 b) tr. zák. neúplně zkoumal a neúplně zjišťoval, jelikož opomenul zjistiti okolnosti, které by nutným bylo zjistiti v případě, kdyby nebylo úplné opilosti obžalovaného, by bylo lze říci, že se pachatel uvedeného zločinu dopustil objektivně; nezjistil totiž objektivního předpokladu řečené skutkové podstaty, zda si obžalovaný ohrožení, totiž nebezpečí, které dle rozsudkového výroku mohlo z jeho činnosti vzejíti pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost Barbory T-ové, byl vědom. Zmateční stížnost uzavírá svoje vývody námitkou, že, poněvadž tu není skutkové podstaty zločinu dle Šu 85 b) tr. zák., rozsudek je zmatečným i dle